

Täysistunto

Perjantai 25.4.2025 klo 13.00—13.29

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.29.

Puhetta johti puhemies Jussi Halla-aho (13.00—13.29).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 24.4.2025 antanut hallituksen esityksen HE 37/2025 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 74, 76, 78-91, 93, 118/2025 vp.

2.3. Kertomukset

Eduskunnalle on annettu Valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2024 (K 5/2025 vp).

3. Ben Zyskowiczin vapautuspyyntö valtiovarainvaliokunnan jäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 27/2025 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan tiistaina 29.4.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdo-
kaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 29.4.2025 kello 11.

4. Ville Väyrysen vapautuspyyntö tarkastusvaliokunnan varajäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 28/2025 vp

Pöytäkirja PTK 43/2025 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaali toimitetaan tiistaina 29.4.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 29.4.2025 kello 11.

5. Henrik Vuornoksen vapautuspyyntö työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan jäsenyydestä sekä perustuslakivaliokunnan ja sosiaali- ja terveysvaliokunnan varajäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 29/2025 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaalit toimitetaan tiistaina 29.4.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 29.4.2025 kello 11.

6. Jorma Piisisen vapautuspyyntö Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan varajäsenyydestä

Vapautuspyyntö VAP 30/2025 vp

Ainoa käsittely

Eduskunta hyväksyi vapautuspyynnön.

Täydennysvaalit toimitetaan tiistaina 29.4.2025 kello 14 pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat on jätettävä keskuskansliaan viimeistään 29.4.2025 kello 11.

7. Hallintovaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 28/2025 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi hallintovaliokunnan jäseneksi edustaja Tiina Elon.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 10/2025 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 10/2025 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 24.4.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Pöytäkirja PTK 43/2025 vp

Yleiskeskustelussa edustaja Paula Werning on edustaja Saku Nikkasen kannattamana ehdottanut, että lakiehdotus hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

97 a §

Mietintö ”jaa”, Paula Werningin ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 111, ei 51; poissa 37 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 10/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 212/2024 vp

Toimenpidealoite TPA 2/2023 vp, 4, 47/2024 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 3/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö SiVM 3/2025 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 24.4.2025 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Markku Siponen on edustaja Hanna Kososen kannattamana ehdottanut, että lakiehdotus hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

29 §

Mietintö ”jaa”, Markku Siposen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 133, ei 28; poissa 38 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 212/2024 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 157/2024 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 9/2025 vp

Pöytäkirja PTK 43/2025 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.05 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Maailma ympärillämme on muuttunut, eikä kaikkia turvallisuushuhkia voi enää havaita kaduilla. Kun maailma myllertää, on rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen tärkeä turvallisuusteko. Nykyisessä maailmantilanteessa emme voi sallia, että yksikään euro Suomesta tukee epävakautta, väkivaltaa tai järjestäytynyttä rikollisuutta. Tämä lakiesitys selkeyttää sääntelyä, parantaa viranomaisten tiedonsaantia ja mahdollistaa aiempaa tehokkaamman rikollisen toiminnan torjunnan.

Turvallinen Suomi ei synny itsestään. Se rakennetaan harkituilla päätöksillä, vastuullisella lainsäädännöllä ja viranomaisyhteistyöllä, joka toimii. Terrorismi ei ole etäinen uhka, se on ajankohtainen uhka ja riski. Nyt on oikea aika vahvistaa varautumista. Tämä esitys on konkreettinen teko turvallisen arjen puolesta. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

13.06 Arja Juvonen ps: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on hallintovaliokunnan mietintö, ja tämän hallituksen esityksen tarkoituksena on tehostaa tietojenvaihtoa viranomaisten sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain mukaisten valvojien välillä. Laeilla edistetään pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmakirjauksia sen varmistamiseksi, että suojelupoliisi saa tehtävänsä kannalta tarpeelliset tiedot poliisilta, vero- ja ulosottoviranomaisilta ja muilta viranomaisilta, ja kirjausta siitä, että hallitus poistaa tietojenvaihdon esteitä rikostorjunnasta.

Petteri Orpon hallitusohjelmassa on monia kirjauksia liittyen rikostorjunnan tehostamiseen ja sen vaikuttavuuden lisäämiseen ja myös järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan, ja kaikki hallituksen toimet ja esitykset ovat erittäin kannatettavia. On hienoa, että turvallisuusteema on yksi tämän hallituksen päätavoitteista. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

13.07 Heikki Autto kok: Arvoisa puhemies! Suomessa on tehty hiljattain tärkeä uudistus siitä, että suojelupoliisin roolia on muutettu tiedusteluviranomaiseksi, joka pystyy entistä paremmin tuottamaan tietoa kansallisen turvallisuutemme varmistamiseksi mutta myös ennalta estämään erilaisia muodostuvia uhkia. On todella tärkeää, että näillä aikanaan tehdyillä tiedustelulakihankkeilla pystyttiin saamaan supolle tällainen vahvempi toimivalta täyttää tehtävänsä suomalaisen yhteiskunnan turvallisuuden takaamisessa.

Nyt tehtävillä parannuksilla viranomaisten keskinäiseen tiedonvaihtoon, tiedonsaantioikeuksiin ja myös suojelupoliisin tiedustelutoiminnan parantamiseen pystytään torjumaan niin terroristisia kuin muitakin suomalaista yhteiskuntaa koskevia uhkia. Tämä on todella ensiarvoisen tärkeää. Turvallisuus on se peruskallio, jolle kaikki muu hyvä yhteiskunnassa

Pöytäkirja PTK 43/2025 vp

rakentuu, ja siksi on tärkeää, että määrätietoisesti ja hyvin yksituumaisesti, kuten tämä hallintovaliokunnan mietintökin on tehty, voidaan suomalaisen yhteiskunnan turvallisuutta parantaa. — Kiitos hallintovaliokunnalle mietinnön ripeästä laatimisesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Zyskowicz, olkaa hyvä.

13.09 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa herra puhemies! Tässä on tosiaan kyse viranomaisten välisen tiedonkulun ja tiedonvaihdon edistämisestä, jotta voidaan ennalta estää ja selvittää törkeitä rikoksia. Tiedän, että hallituksen piirissä ja hallitusohjelman pohjalta on hanke tai jopa hankkeita, joilla pyritään nimenomaan parantamaan viranomaisten välistä tiedonkulkua yhtäältä rikosten ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi eli rikosvastuun toteuttamiseksi, ja toisaalta pyritään myös viranomaisten välistä tiedonkulkua parantamaan, jotta ihmisiä — vaarassa olevia ihmisiä tai avun tarpeessa olevia ihmisiä — voidaan paremmin auttaa ja heidän tilannettaan parantaa ja ennalta ehkäistä heihin kohdistuvia riskejä.

Kovasti toivon, että hallitus ripeästi etenee myös näissä muissa viranomaisten väliseen tiedonkulkuun ja sen lisäämiseen liittyvissä asioissa ja hankkeissa, ja kovasti toivon, että ylikireät tietosuojatulkinnat, joita Suomessa valitettavan yleisesti sovelletaan, eivät estäisi viranomaisten välistä tiedonvaihtoa — siis tiedonvaihtoa vaitiolovelvollisten viranomaisien välillä — rikosten estämiseksi, rikollisten kiinni saamiseksi ja ihmisten auttamiseksi.

Aivan yhtenä ajankohtaisena esimerkkinä mainitsen, että meillä tällä hetkellä hallitus valmistelee eduskunnalle esitystä, jolla ainakin törkeiden rikosten kyseessä ollen voitaisiin käyttää passirekisteriin ja myös ulkomaalaisten rekistereihin sisältyviä biometrisiä tietoja, jotta voidaan syyllisiä saada kiinni ja rikosvastuu toteutumaan. No, eivätkös tätä vastusta ja kritisoi nytten tietosuojavaltuutettu ja monet muut korkeat juristit? Toivon todella, että asetettaisiin etusijalle se, että uhrin ja heidän kärsimyksensä saavat tietynlaista oikeutta niin, että pahantekijät saadaan kiinni. Nythän poliisi voi katsoa vanhojen tekijöiden rekisteriä, mutta sormenjälkien haltijaa ei voi katsoa esimerkiksi passirekisteristä.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 157/2024 vp sisältyvät 1.—8. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

11. Lakialoite laiksi elintarvikelain muuttamisesta

Lakialoite LA 45/2024 vp Hanna Kosonen kesk ym.

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan. — Edustaja Kosonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.13 **Hanna Kosonen kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olemme tehneet lakialoitteen elintarvikelain muuttamisesta, jotta Suomessa ei voisi enää energiajuomia myydä alle 18-vuotiaille. Tästä asiasta, energiajuomien käytöstä ja niiden vaikutuksesta, on itse asiassa nyt ihan tuoretta tutkimustietoa, joka ei suoraan tässä lakialoitteen tekstissä nyt ole, mutta näen, että tässä esittelyssä on mahdollista myös tätä uutta tietoa kertoa.

Jyväskylän yliopistossa väitöskirjatutkija Maija Puupponen on tehnyt tutkimusta energiajuomia käyttävistä nuorista. Nämä tulokset ovat kyllä todella sellaisia, että toivon, että tässä eduskunnassa laajemmin, kun tämä lähtee sitten tuonne valiokuntakäsittelyyn, otetaan myös tämä tieto vakavasti:

Eli nämäkin nuoret, jotka käyttävät siis energiajuomia jopa harvemmin kuin viikoittain, nukkuvat vähemmän ja raportoivat myös ongelmallisesta sosiaalisen median ja päihteiden käytöstä yleisemmin kuin ne nuoret, jotka eivät käyttäneet energiajuomia. Niillä, jotka viikoittain käyttävät energiajuomia, on yleistä alhainen koulumenestys ja terveyden lukutaito, ja sitten heillä on myös tämä perheen valvonta hyvin vähäistä.

Tässä tutkimuksessa tuli ilmi myös, että tyttöjen viikoittainen energiajuomien käyttö on lähes kaksinkertaistunut vuosien 2014 ja 2018 välillä, eli tämä on koko ajan kasvava ongelma, jos me emme erityisesti tee sille jotain.

Tämä on aivan turha riskitekijä nuorten arjessa, kun tällä hetkellä sallimme energiajuomien oston ja sitä kautta myös sen käytön. Joitakin näitä raportoituja ongelmia, mitä energiajuomien käyttö tämmöisille nuorille tuo yleisimmin, on se, että heillä on esimerkiksi päänsärkyä, vatsa- ja selkäkipuja, alakuloisuutta, ärtyneisyyttä, pahantuulisuutta, hermos tuneisuutta, huimausta ja nukahtamisvaikeuksia. Energiajuomia käyttävät nuoret nukkuvat vähemmän, ja viikoittaiskäyttäjillä riski nukkua vähän oli yli kaksinkertainen verrattuna ei-käyttäviin nuoriin. — Tämä oli taas väitöskirjatutkija Maija Puupposen tutkimuksien tuloksista.

Erityisestihän näissä energiajuomissa se ongelma on kofeiini, ja se vaikuttaa elimistöön useita tunteja. Pitää huomioida, että tuommoisen nuoren, kasvavan lapsen voi olla myös vähän vaikea arvioida sitä, kuinka kauan se kofeiini siellä elimistössä vaikuttaa, koska keskushermostoon vaikuttavalla kofeiinilla voi olla se vaikutus jopa seuraavaan päivään, tietysti sitäkin myötä, että se seuraavan yön uni todella huonontuu.

Tässä lakialoitteessa on sanottu näistä energiajuomien kofeiinimääristä, että tämmöisessä yhdessä tölkissä voi olla kofeiinia jopa 110 milligrammaa, mutta itse asiassa tämäkin tieto on nyt vähän korjaantunut, eli jopa 300 milligrammaa voi yhdessä tölkissä olla, ja kaikista energiajuomista kolmanneksessa on 170—300 milligrammaa siinä yhdessä annoksessa eli tölkissä sitä kofeiinia, ja sehän vastaa montaa kuppia kahvia jo, ja sillä on valtava vaikutus. Kun on tutkittu, että 50 kilogrammaa painavalla nuorella päivittäinen noin 15 milligramman annos kofeiinia ei yleensä aiheuta haittavaikutuksia, niin mietitäänpä sitten, jos tämmöinen 50 kiloa painava nuori vetää sen 300 milligrammaa, ja se on siis vain yksi tölkki.

Kun keräsin näitä nimiä, niin aika moni kysyi sitä, miksi tämän myyntikiellon ikäraja on tämä 18 vuotta. Sillä ei oikeastaan ole mitään muuta selitystä kuin se, että se ei voi olla oikeastaan kuin 18 vuotta. Ei ole mitään muuta määrettä sille mahdolliseksi, koska tämän kofeiinin voi verrata alkoholiin tai ihan mihin tahansa muihin päihteisiin, ja siellähän meillä on 18 vuotta, ja se on aivan tutkimustiedon tulosta, miksi se on se 18 vuotta, ja siksi tässä

Pöytäkirja PTK 43/2025 vp

kin lakialoitteessa se on se looginen raja. Puolassa, Latviassa ja Liettuassa on tätä myyntikieltoa alle 18-vuotiaille kokeiltu, ja siellä on se siis olemassa. Tälle on tullut paljon tukea esimerkiksi Vanhempainliitosta ja vanhempainyhdistyksistä eri puolilla Suomea, ja myös kauppiaat ovat toivoneet lainsäädäntöön suoraan sitä myyntirajaa. Tällä hetkellä nämä käytännöt vaihtelevat ympäri Suomen, ja kaupat tekevät, kuinka hyvälle tuntuu, ja sehän on sitten tietyille kaupoille myyntivaltti, kun alaikäisille myyvät näitä energiajuomia, vaikka on suositeltua, että ei myytäisi alle 18-vuotiaille. THL ja WHO ovat näin suosittaneet. Mutta tämmöiset suositukset eivät kyllä tuolla kaupan alalla sitten päde, niin että se on pakko pistää lakiin.

Mutta toivon, että tämä laki saa vastuullisen ja perinpohjaisen käsittelyn ja nämä huolet ja tämä vaikutus yleensä ihan koulurauhaankin ymmärretään. Meillä oli täällä juuri äskettäin äänestyksessä perusopetuslaki, jossa kännykän käyttöä suositetaan. Tämä on yksi asia, mikä voi luoda sitä työrauhaa ja keskittymiskykyä, että ei anneta lapsille kofeiinia ja energiajuomia. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

13.20 Juha Hänninen kok: Arvoisa herra puhemies! Lastemme hyvinvointi on yhteiskunnan tärkein sijoitus tulevaisuuteen. Siksi on syytä suhtautua vakavasti siihen, mitä nuoret kuluttavat, myös silloin kun kyse on virvoitusjuomista. Energiajuomat eivät ole harmittomia tuotteita, vaan juomia, joilla on tutkitusti vaikutuksia lasten ja nuorten terveyteen, jaksamiseen ja jopa oppimiseen.

Arvoisa herra puhemies! Energiajuomien käyttö on lisääntynyt nuorten keskuudessa huolestuttavalla tavalla. Vuoden 2023 kouluterveyskysely osoittaa, että yhä useampi nuori juo energiajuomia säännöllisesti tai jopa päivittäin. Kofeiini ja muut piristeet vaikuttavat nuorten elimistöön herkemmin kuin aikuisten elimistöön. Ne voivat aiheuttaa sydämentykytystä, unettomuutta, ahdistusta ja ärtyneisyyttä. Lisäksi ne voivat haitata oppimista ja keskittymistä koulussa. Opiskelu on lastemme tärkein työ, ja siksi oppimiseen keskittyminen on turvattava kaikin keinoin.

Arvoisa herra puhemies! Tässä salissa meidän tehtävämme on toimia silloin kun vanhempien, koulujen ja yksittäisten kauppiaiden keinot eivät enää riitä. Tämä lakialoite, joka kieltäisi energiajuomien myynnin alle 18-vuotiaille, on perusteltu ja oikea-aikainen. Se antaa lapsille ja nuorille suojan, jota he nyt tarvitsevat. Tämä ei ole ideologinen kysymys, vaan päätös tulee tehdä terveys ja kasvatus edellä. Lainsäädännön tarkoitus on tukea perheitä ja kouluja kasvatustehtävässä, ei heikentää sitä. Kun toiset kauppiaat kieltävät myynnin ja toiset eivät, on syntyvä tilanne epäreilu niin nuorille kuin vanhemmille.

Arvoisa herra puhemies! Useat EU-maat ja Maailman terveysjärjestö WHO suosittavat rajoituksia energiajuomien myymiseen nuorille. Meidän ei tarvitse odottaa sitä, että olimme viimeisiä tässä asiassa. Meillä on mahdollisuus toimia nyt perustuen tutkittuun tietoon, nuorisotyön kokemuksiin ja arjen havaintoihin. Tässä asiassa ei ole mitään epäselvää. Energiajuomien terveysriskit ovat todellisia. On meidän vastuumme suojella lastemme terveyttä. On järkevää, että yhteiskunta asettaa samankaltaiset ikärajat energiajuomille kuin se on asettanut esimerkiksi alkoholille ja nikotiinille.

Arvoisa herra puhemies! Haluan kiittää aloitteen tekijöitä huolellisesti perustellusta ja hyvin laaditusta lakiesityksestä. Tämä on esimerkki siitä, miten parlamentaarinen työ voi

Pöytäkirja PTK 43/2025 vp

edistää kansanterveyttä ja nuorten hyvinvointia. Kannatan lämpimästi aloitetta. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman on poissa, edustaja Kallio on poissa. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

13.24 Merja Rasinkangas ps: Arvoisa puhemies! Käsitlemme edustaja Kososen lakialoitetta energiajuomien kieltämisestä alaikäisiltä. — Energiajuomat eivät ole tavallisia virvoitusjuomia. Ne sisältävät suuria määriä kofeiinia. Tölkkillisessä energiajuomaa voi olla jopa kuusin- tai seitsemänkertainen määrä kofeiinia kuin tölkkillisessä limsaa. Nuoren elimistö ei käsittele kofeiinia samalla tavalla kuin aikuisen: sen liiallinen käyttö voi johtaa uniongelmiin, sydämentykytyksiin, pahoinvointiin sekä muihin terveydellisiin ongelmiin. Lisäksi kofeiini aiheuttaa riippuvuutta, ja sen vieroitusoireet, kuten päänsärky ja ärtyneisyys, voivat häiritä nuoren arkea. Energiajuomien sokerin ja happamuuden yhdessä on todettu vaurioittavan nuoren hammaskiillettä. Haittoina ovat muun muassa hampaiden vihlominen ja niiden heikentynyt ulkonäkö. Sokeripitoisten energiajuomien liiallinen käyttö on altistanut myös hampaiden reikiintymiselle.

Nuoret käyttävät energiajuomia halutessaan virkistää väsyntä oloaan. Koulut ovat pääsääntöisesti kieltäneet energiajuomien tuonnin kouluun ja niiden nauttimisen koulupäivän aikana. Koulujen järjestyssäännöissä tämä kielletään, ja hyvä niin. Koulupäivään voi energiajuomien nauttimisella olla negatiivisia vaikutuksia sokeritasapainon muuttuessa yllättäen. Maksuton kouluruoka on koulujen opetussuunnitelman mukaista ruokailukasvatusta, ja sillä on merkittävä osa nuorten hyvinvoinnin ja päivän energiantarpeen tyydyttämisessä. Valitettavasti monet nuoret korvaavat jopa päivittäisen aamupalan tai kouluruuan nauttimalla energiajuomaa. Itse olen nähnyt tätä koulupoliisin roolissa, ja ymmärrän, miksi tästä ollaan huolissaan.

Arvoisa puhemies! Lainsäädännön tekeminen yksiselitteiseksi ja kaikille samaksi olisi viisasta myös kauppojen kannalta. Tällä hetkellä, kun rajoitus ei tule lainsäädännöstä, on tilanne kaupoille epäselvä. Monet kauppaliikkeet ovat kuitenkin itsenäisesti rajanneet energiajuomien myymistä siten, että alle 15- tai 16-vuotiaille niitä ei myydä.

Kiitos edustaja Kososelle asian nostamisesta keskusteluun. Itse kannatan tätä aloitetta. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lahdenperä, olkaa hyvä.

13.26 Milla Lahdenperä kok: Arvoisa puhemies! Nyt käsittelyssä oleva edustaja Kososen lakialoite on erittäin ajankohtainen. On todettu, että koko EU:n alueella energiajuomien käyttö on lisääntynyt nuorison keskuudessa, ja WHO sekä meillä THL ovat keskustelleet, pitäisikö niiden myyntiä rajoittaa. Osa kaupoista on rajoittanut, mutta koska lainsäädäntö on niin epätasainen, niin tässä ei ole semmoista selkeyttä tullut.

Olin ajatellut, että tuon tällaisen uuden näkökulman, mutta edustaja Rasinkangas otikin jo tätä esille. Esittelytekstissä on erinomaisesti kuvattu näitä terveysriskejä, mutta olisin tuonut, kuten Rasinkangaskin, näkökulman hampaiden vaurioitumisesta. Sokeri ja happamuus vaurioittavat erityisesti hammaskiillettä, ja kiillehän on se hampaiden uloin kerros, joka ei uusiudu. Ennen joulua on tehty väitöskirjatutkimus, jossa on todettu, että nuorilla on paljon alkavia kariesvaurioita, joka kolmannella on hampaiden eroosiota ja tätä

Pöytäkirja PTK 43/2025 vp

erosiivista kulumista 15—17-vuotiailla pojilla lähes puolella liittyen muun muassa virvoitusjuomien käyttöön. Näitä lukuisia terveyteen vaikuttavia tekijöitä ja myös sitten ehkä meidän oppimistuloksiin ja tämmöiseen käyttäytymiseen ylipäättään liittyvää heikennystä on tullut virvoitusjuomien kautta, energiajuomien kautta, joten kannatan erityisesti tätä lakialoitetta, ja toivottavasti tämä etenee. Myös ikärajoitus on perusteltu ihan hyvin tässä Kososelta. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pian alkavan suuren valiokunnan kokouksen johdosta joudumme nyt keskeyttämään tämän asian käsittelyn ja keskustelun, mutta niitä jatketaan muussa yhteydessä.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle SOLAS-yleissopimuksen liitteeseen, MARPOL-yleissopimuksen I pöytäkirjaan ja painolastivesiyleissopimuksen liitteeseen tehtyjen muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laeiksi merilain 6 luvun 12 a §:n ja väylämaksulain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 20/2025 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 5/2025 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 29.4.2025 pidettävään täysistuntoon.

13. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 29.4.2025 klo 14.00.

Puhemies Jussi Halla-aho: Tämä täysistunto on päättynyt. Hyvää viikonloppua!

Täysistunto lopetettiin klo 13.29.

Pöytäkirjan vakuudeksi: